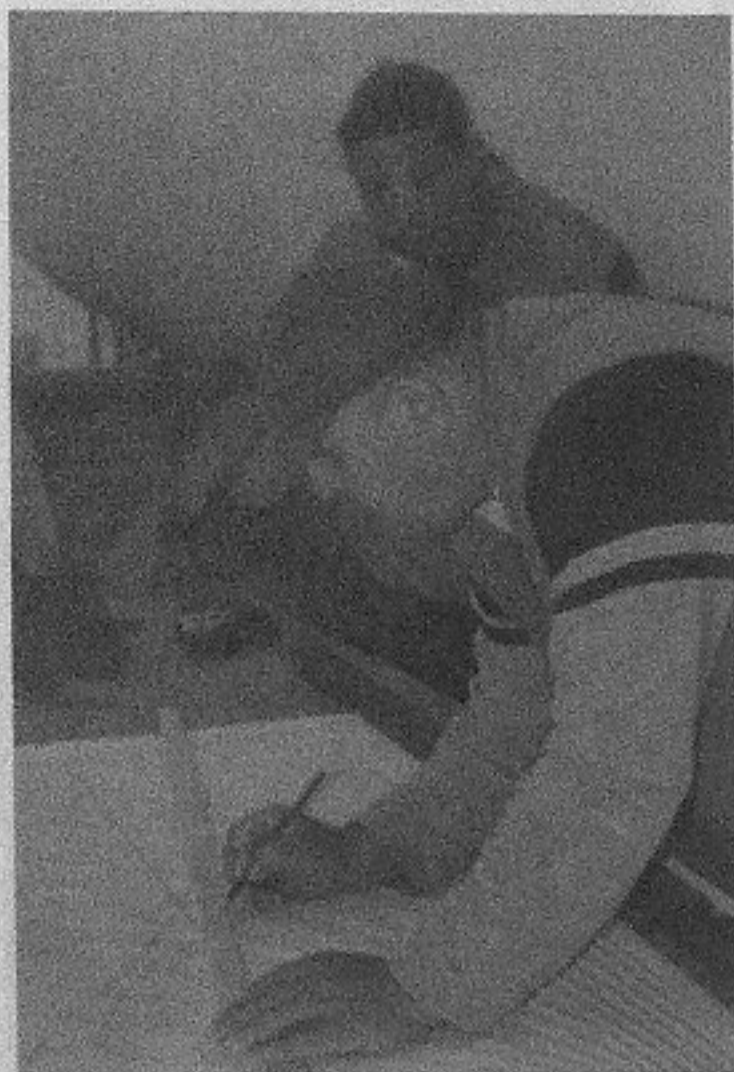

TRADICIJSKA BRODOGRADNJA TREĆA FALKUŠA

Nakon što smo se u proteklih nekoliko izdanja Rote palagruzone i natjecanja tradicionalnih ribarskih barki nauživali gledajući dvoboje između falkuša Comeza-Lisboa i Mikula, pred nama je nova, još uzbudljivija, jedriličarska sezona. Naime, slikovitoj flotili

klasičnih ribarskih brodova s latinskim idrom pridružit će se još jedna morska kraljica, treća falkuša. Pino Vojković, voditelj projekta gradnje nove falkuše, s ponosom ističe dosadašnje iskustvo, nautičku i ribarsku tradiciju rodne Komiže: „Želja nam je izgraditi brod koji bi upotpunio turističku ponudu Komiže tako da se tradicijske vrijednosti približe modernom čovjeku. Organiziranjem programa navigacije i male ribarske škole pokušat ćemo plasirati proizvod koji je jedinstven na svijetu, a sudjelovanjem na Roti palagruzoni, Latinskom idru i ostalim manifestacijama promicat ćemo kulturnu baštinu tradicijske brodogradnje, ribarstva i najstarije regate na svijetu. Želja nam je zainteresirati i potaknuti mlado lokalno stanovništvo na suradnju te ga uključiti u radionice koje bi se bavile temama jedrenja, značenjem gajete u kontekstu maritimne baštine i praktičnim dijelom koji bi obuhvaćao osnove jedrenja. Smatramo da ponuda otoka Visa i interpretacija njegove bogate kulturno-povijesne baštine mora naći put do onih koji istinski poštuju more, maritimnu baštinu i naslijeđe. Zato smo odabrali gajetu, želimo se baviti

grupama do deset osoba koje će na gajeti i ostalim ponudjenim pustolovnim izletima na pravi način upoznati otok Vis.“

Falkušin je kalafat betinski brodograditelj Mile Jadrešić, čiji rad s drvom i kompozitnim materijalima već dobro znamo iz primjera falkuše Mikula i bracere Gospa od Mora. Bez obzira na to što kombinira suvremenu i tradicionalnu gradnju, Jadrešić je zaljubljenik u tradiciju i rado ističe stare brodske forme kao prave mediteranske bisere: „U sklopu s turizmom tradicijski brodovi mogu postati unosnim poslom. Pomorski jake zemlje, kao što su Italija, Grčka, Španjolska i druge, grade ekološke drvene brodove koji znače renesansu stare brodogradnje Sredozemlja.“ U projektu je, uz kalafata, i projektant falkuše, profesor Velimir Salamon, jedan od ljudi zaslužnih za gradnju prve falkuše i projekt predstavljanja hrvatske pomorske baštine na Svjetskoj izložbi EXPO '98 u Lisabonu te na drugim važnim pomorskim festama i okupljanjima. O gajeti kaže: „To je jedan jako živ brod, kakav gotovo da i nismo sreli drugdje! Ima nešto slično, ali ipak su to različiti brodovi. Na gajeti falkuši sve je

živo, sve se može skinuti, i jarbol, i kosnik, i oputa. Najednom, kad sve skinete, dobijete nešto kao sandolinu s veslima! A to je rješenje fascinantno svakom tko uopće išta zna o brodu!“

Vojkovićev je projekt prepoznat pa ga je i novčano potpomogao UNDP u sklopu projekta COAST i Demaria Electric Ltd., a kako je ukupno za gradnju potrebno 50 000 eura, svaki je dodatak tomu više nego dobrodošao. U suradnji s agencijom Alternatura za sponzorstvo su pripremljeni zanimljivi paketi koji uključuju i jedrenje na novo falkuši.

